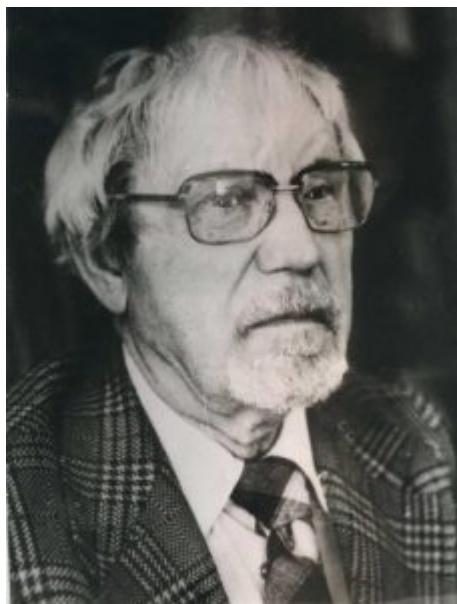

MILTINIS Juozas

Juozas Miltinis

MILTINIS Juozas (1907 09 03 Dabikinės gel. stoties k., Ventos sen. – 1994 07 14 Panevėžyje) – teatro ir kino aktorius, režisierius. Nuo 6 metų augo Ramoniškės k., Vieکشnių vlsč; tėvą pašaukus į I pas. karą, vaikai elgetavo, ganė bandą. Mokėsi Gyvolių pradinėje m-loje, Vieکشnių prog-joje, 1926 Purvių kaimo daržinėje pastatė pirmą spektaklį „Genovaitė“. Tais pat m. išstojo į Tėvų jėzuitų g-ją Kaune, iš jos išvarytas, tarnavo raštininku Vieکشniuose. Privačiai baigęs g-jos kursą, išstojo į Valstybės teatro vaidybos m-lą, 1931 ją baigė ir metus dirbo aktorium Šiaulių dramos teatre. 1937 baigė S. Diuleno vaidybos studiją Paryžiuje, klausė paskaitų Sorbonos u-te, vaidino teatro spektakliuose ir kino filmuose. 1938 gyveno Londone, grįžęs vadovavo studijai ir teatrui Kaune, 1940 – 1980 (su pertrauka) – jo paties įkurto dramos teatro Panevėžyje meno vadovas, vyriausiasis režisierius, 1954 – 1959 sovietinės okupacinės valdžios išvarytas iš teatro, dirbo režisierium Lietuvos kino studijoje. Teatre pastatė 69 spektaklius, vaidino 5 lietuvių kino filmuose, išugdė didelį būrį gabių aktorių ir išgarsino Panevėžį bei jo teatrą visoje buvusioje TSRS. Lietuvos TSR nusipelnęs, Lietuvos ir TSRS liaudies artistas, 1965 suteikta Lietuvos valst. premija, 1980 paskelbtas Panevėžio Garbės piliečiu, 1994 apdovanotas DLK Gedimino 3 laipsnio ordinu, 1995 (po mirties) – paskelbtas Prancūzijos meno ir literatūros ordino riteriu. 1995 Panevėžio dramos teatrui suteiktas J. Miltinio vardas, 1996 Panevėžyje įsteigtas J. Miltinio palikimo studijų centras, 2007 Panevėžyje atidengtas paminklas. Minint 100-ąsias gimimo metines, prie Akmenės glž. stoties atidengta atminimo lenta.

Inf.: Sakalauskas T. *Monologai*, V., 1981; Sakalauskas T. *Miltinio apologija*, V., 1999, *Juozo miltinio repeticijos* (Sud. J. Glinskis), V., 1997; dok. kino filmas „*Labas vakaras, monsieur Miltinis*“, rež. A. Maciulevičius, 2007.